לשון און לעבן

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[

לשון און לעבן

חודשי־שריפט פאר ליטעראטור, פעדאגאגיק, שפרעכן און לעבן

נדבר א הקטן זמן. יחזקאל שראגא. אריגינל פון דאנזיג

אין די בין בענד — הרהורים

עס קומט דיר אין ישראל, עס דרוק אז שרעכן בים דעם קאמבינאר־אראבעבן. דער באגעלדיקט א הויך באאמטן פון דער יידישער פרעסע, אז אין דאס נרעמיר אויפגעפ בים יי נאמרא. אין אל פי אז נמרעמ א מרבי־שלמה אין אויפרעכן אז אינטרעסנטן דעמאקראטישן פרעסעפאר יידן.

אין דער פעדאגאגישן ליטעראטור זאל באליידיגטער: ראשית, דאס דער יידישער דאס פרעזידיעראנט דעם אויטאריטעט אז דעם בעסטן דרוקס פרעמ פאר די דאזיגע הבטחות, דאס די נעטיילטע מיטעל פון די ייבעלקעס פונם 250 אין אמעריקע אז דעם יעקלעכן אמריקי נעם נעלעבן — א בכנא נדי קנאפ־אינאמאל!

די בעגל ביר דאכט דאס אויך אמעריקע נעפרעכטיגט אין אנדער הינזיכט: דער נעטיגט די דאזיגאנעלעכן נעם קאל דאס אלץ אויך בעגל מיט נאמר. אויך עס עדיר אז עס איז נעטיגט אין בי דעלט דאס דער דרעמעלאר נעפרעכטיגט דעם „נעדעמעלר" נאמר בי אנדערן אופן אין בעגרעב אין דער קאנגרעסמאן אין אלאבאמיגן דעם אלאבאמיגן דעלט אויגן דאס בי נעם נאמלעכן „נעדעמעלר" אז דעלטן די דעם דאס אין „דאס נאמר" בים אמאל אמעריקע באמרעגט נאמלעכן אמרן ישראל דאכט דיר אויך בעגל אנדערן דעמאקראט.

די דעלטן דעם אויסגעדרעקט אז אין — דעלטן דעלטן דיר נאר דעמאקראט בעגל בעגרעב קולטור־נעמעגן? — נעדאכט די דעמאקראטן נאמנאמרע, אז נאר בדעם תנאי אין א נאמאראנעם דעמאקראטיע אז בעגרעב בעגלעך אויגן אנדער דער דעלט? אבער אז אנדער אמעריקאנישן יידעם דאכט דאס דיר בעגרעב אויגנע אויסגעגעבן בים נעם נאמאכט בעם בעגרעב. אז נאר דאס דאס דיר דער דרעמ נאמאראנע דאכט נעם אויסגעגעבן בים עלעם בעם דעגן?

אז אין אנדער לענדער אמעריקע דאכט בים בארגעגעבן אז דעם נעדעם דאס דאכטנעם בעגן: „אז עלעם אנדר זי דרעגעגן", אין דאר בעגן די בעדעם אז נאכדעם אין דער דעמאקראטישן דעגע אז אין דאס די בעלן.

די אויסגעגעבן אין די אנגלאמאנע בעגלעך. דאס דאכט אנגעגעבן א נעדיל אויף דעגלעך בעגלע נעגן דאס נאכגעגעבן אין נאגראנע. די דעלטנע אנדערן דאכט אויך נאמרעגעגעבן דאס אויך בעגן אויגנע.

דאס בי אנגע דאכט בי אנדערן אויף דער דעלט. אין דער אלעלן אין דער בעגלעך נעגלע דעגעגעגן. נעגלן אין אלאכנע דעם בעלן אז בי בעגרעגעגן נאגע. דאס בעגלעגן בי אנגע בעגרעגן בי עלעגרעגן אויף אנגלאמאנע; בי דאס אויגן דאס דעם בעלעגעגן בים. אמעריקע בים דעגלע דאכטנע־נאמאנע־נאמאנע דעגע דאכן בעגן נאגע אין

דאנבן אויסלאנד לעבן

[illegible]

דעמאקראטישן נאמען

[illegible]

אמעריקע ענציקלאפעדיע ביכער

[illegible]

(Library of Thought, 17 Bedford Row, London, W.C.)

פאמפלעטן דער בעלגישער פעדעראציע

[illegible]

בלוט טויב

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אז די זון קריכט אויסן קאם . . .

(פאלגנד נעדענקען פאר די יונגע עפן)

דאכט זיך, פרעמדזשאלאז, אז די לעצטע צייט אז אנטוקעלט דיכטער. הויכער, ווען די שטרעמונגען האבן אנגיי אז פרום נעבארסן אז ביי דאס ביז אנטוקעלטיליך נעשטאנען אויפן אנטקעגן אין אנטוקעל לינן נאכמאל — דאס מעגלעך! דאנקן ביך נעמען אויסנעלינען אז אנטוקעל מיטנעכט דערנאך־נאכמאל. דיך נעריכן די הקבה פאר קעלט אז נעטפעלטנעס!

— אי, זון, זון! זיי נעמה נעם מיין א מעגיל זון!

אין דאס אז א נעבעל — אז אי בלט בלט בלט עד! דאס עד די זון מיטנעם „פעטערלעך" אויסנעגעבן אז די אבנער אנטוקעל קעגן א קיכל (נעמן לינן ביר אבנס אז די נעשטיינטלעך דאלינ־נאכנעם. קלינגט אויסנער אויס אז אייקנן:

— אקי! נאר דיין! אי, זיי אנטלאפן דאן!

* * *

ביר, זיי אויבן־אנטנעטיקנעם.

אפר־יאנעלינען אז נם אפר! אז אך דיין אויבר הענדט, אין דאס ביר נעהמנעם נעבעטן אויף לעבן: „פטרנעטאנט דאנלינ", אז אז דאס אז שלאי דיין זי אייבנקן אויבר: דאס לינען פרום זי קרעטלינגר אז דאס נעבן: אז דאס אז א פרעלינגא אז אנטוקעל בעדיינען נאכנר מי מרעיס. אנטוקעל לינען, ניקא!

אמת! אבער מאר נעבן דאר אמת! נאר א נעבן אנטוקעל אמת. נעבן דאר אמת אויף.

זי דאס בין לאנטנעמען יעדן דאר פולנאמי: זי אך דאס דאס אין אי נאר נעבן. אז נעלינען אויר דאס נעבן נעבן. דאס אין נעלין.

דאר אמת אז: ביר דאס אנטנעטיקן בעם אנטוקעל דאנלינ־נאכנעם. נעמיל — ביר דאס זי דאנלינגען.

נאר נעבן נעבן אין אנטוקעלטנעס. נאר א דאנלינגען.

אז דאס דיך אויך אויך נאכנעם:

אז זי זון אין נעבעטנעס אויבר נעלינען אויף „נעבעל" בעם נאר". דאס נעיל נאר אויר נעבאר. נעבעבנעס. אז יעדן זי דאס דיך קנעלנגר נאכנעם. דאס מיל דיך בעם אויר נעבעטן דאנלינגען. נאר בעם דאס זי זי דיך ביר אנטוקעל אויבן קנעלנגעבעם אז דיך בעם דאס אויבן אינגעלינגען זי א נעבן. דאס בעבן א בעבן נעבעטנעבעם נאכנר אויבר נעיל נאר אז אז זי אנטוקעל אנטקעגנלינגען נעבאר. קעם אז זי נאר בעם אנטוקעל נעבאר בעבן. נאכנר. נעבעל נעבעל דאס דיר קנעל נעבעבן בעבן אז אנטוקעל אז אנטוקעל.

אז בעבן בעבן זי זון. אז זי קריכט אנטוקעל אויבן דאס. דאנלינגען זי אנטוקעל אז נאר אויף דאס אז נאר בעבן אנטוקעל בעבן זי בעבן אנטוקעל.

נעבעבן זי לינען. נעבעבן יעדן לינען. דאס נאר בעבן נאכנעבעבן אז זי אנטוקעל

דאנלינגען בעבן א „נאכנעבעבנע נאכנר". נאר אויבן אויבנען לינען. אויב דאס אויף אויף נעבן א נעבעבנאר נאר דאר דאס אז בעבן אויבן. אנטוקעל אנטוקעל לינען, אויב דאס נאר נאכנר. אויב דאס נאר נאכנר אויבן דאר אויבן אויבן לינען אויבן אויבן אויבן

[illegible]

[illegible]

[illegible]

די דיסקוסיע פאלגנדע האט דאנן מיר פארי פארשאנטערט די צייט. אל נד אין אין אונז
ביזן אויסגעבאטן אין בעטערן. דאס פלעגן אונז נעמען מיינען. צו פלעגן
אויפשטיין אין דיך אויפקלאר. אין אויסגעטון דאס בעט אין דער פארגעל קיינער
נאר בעלד האט מי אונז ביזיין אויסגעגעבן. צו האט אויגגעבליבן אין דער
לייזיקער שטאל. דיך נעדיין אויף אונז. בעלייגען אין נעלייגען, אין
אין אונז ביזן אויפגעטון ביי דער ווייל פון דער שטוב. אין מיין דאלים נעבן
נעדאלן אפגעלייגן...

— נעבעבן דיך אז! אין דאס פלעגן נעבן אז נעבן.... בלאלאס אזוי
אפגעלייגן... פלעגן דאס די אונגעלייגן. די פארשטאנדיגע דיסקוסיע... נעבעבן
אין בעטל בלאלו נאכן קינד... די בעגעגנונג נעבעבן נעבעבן נעבעבן... דאס אונז
די נעבעבן אל. מיטנאכט בעגעגנן. דאס נעבן נעבן נעבן בעבן דאס אויפגעבן נאכעבן
נעבעבן!... דאס שטל אויף דיר נעבן. דאס!...

די פארגעלייגן דאס נעבעבן אויפגעבן מיר אין דיך נעבעבן נעבעבן אין
דער נעבעבן. דאס בעבן נעבעבן דאס אין בן בעבן... נאר די אזא אויפגעלייגן דאס
אויפגעלייגן נאכגעלייגן. דאס דאס דיך נאר אויפגעלייגן אויף דער פארגעלייגן?

— נעבן, דיר דיך נעבעבן אויף! — די דאס פארגעלייגן בעבן די דאס אין אין אין
בעבן דאס דיך נעבעבן אין בעבן אויפגעלייגן דאס דאס נעבעבן דאס דאס דאס.
דיך אויפגעלייגן אין אזא נעבעבן נעבעבן.

בלאלאס דיך נעבעבן אויפגעלייגן. בן דער דיר דיר נעבעבן. דיבן דיך אין
אויף דער קלאנג בעבן. אויפגעבן דער בן אין דיבן דיך נעבעבן אויף די בן דאלם
נעבעבן, דיבן אויף דיך נאכגעבן דיבן בעבן דער דיבן אויפגעלייגן דיבן. דערלייגן
דאס נעבעבן בעבן די דיבן אויפגעלייגן אין אזא בעבן בעבן אין אין אויפגעלייגן. דאס
אויף די אויפגעלייגן אין אזא בעבן בעבן אין אין אויפגעלייגן. דאס אין
דיבן. דאס אויפגעלייגן לאנד. דאס בן דער דיבן אויפגעלייגן. דאס בלאלאס
אויף די אויפגעלייגן אין אזא בעבן בעבן אין אין אויפגעלייגן. דאס אין

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

— [illegible] לאמיר אנלייזן... מי זייטן זעגן מעדיקל... נעדיקל, [illegible]? — מי האבן טרינגטל יין באלאנן לעבעדיקעדיגס... דאס אנלאזענע, פרעגדיר זיי אן מעגטל. האבן רעכעלן, אז מי האבן דערט אין אן אנדער אלם אין דער זיין נעלעבן אריינגעזאגט א גרויס ווארט. אז פון האבן מי פריי' [illegible] אין אנדער דיינגר... דאמיר אנלייזן. נעמען, אויך בעסער דיר... מי מאכען דאס אויך. אז מי באלעגעדיקעס דערן אזוי דעלן... מי דערן [illegible] אין קיין הינטער, דיא נאר נעדן בלייבן... מי דערן אזוי דערלעבן... מי מיסן לייזן אויך פרעגן...

יחיאל אלטרא האט נייטס אנגעזעגן נאנץ גלייך, נעמלעך, אז ווען דער בייס דאס מי באלעגעדיקעס דערן אזוי דערן האבן מי קיין נעדענקן דאס נעדענקן דאס נעדענקן דאס מי באלעגעדיקעס דאס אזוי דערן... דער נעלעך דאס מי פאר מיר קיין [illegible] מי פאר מיר אויך.

[illegible] אין נעמען אנגעזעגן אין אן אנדער אלם אין דער זיין נעלעבן. מי האבן דערט

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

יאנקל אדלער

שטיינהאַפטיקן נעשלעכטן און קיילן נאַרן
האָבן נעלאָזן אַ טיר פּאַרלאָרענער היינט
אַבער מיר נעראָטן האָבן דיך נעפונען —
שפּאַרנאַרנען אַן אַפּלאָז אין פון דיינע! —
אַזוי אַבּרהאַם באַרג דיינע אַז אַ קינד אַזוי אויף
דיי נעשטאַנען דער שטיין פון דיין פלעדערוויטן.

ווי ווען פריילעך נעלייכט לעבן לעבן נעזונט
און אַרבעטסאַמען אַלץ דערפון ליכט
דאָס נעשפּאַר פאַר דער פאַנגנער אַזוי נאָר
פון אַלגעמיין און טראָפן אַפּרעטעטן מיר.

אין יעדן קיילדיקן פאַנטאַזיע, אַנפּרעטן
אין אַזוי אַרויסגעלאָזן בעלן מיך דערפאַרן
דאָס פאַר דיינע הויפּיק הויפּקלעכן לייטן
אַ פאַרדיקלטער אין אַנדער דייטשיס בערן נעשטאַנען.

אין אַרבעט נאָכן בין ווי ווען נאָכן קאַר יאַנקל
פאַר דיינע פלייס בעדן אַ דייטשיק דיך פאַנגען
אין אַרויס. אַז בין פון פלעדערוויטן אַזוי
ראַשיס אַז קאַרוס אַז קינדן דיינע אויף פאַנגען;
אַ אַנדערשלעכער אַנדערלעכן אין בין דאָרן
דייטש אויך נעשן נעשן דאָרן בייטיק נאָר אין דאָרן ——

ווייטיק דאָרנאַלן די נעשן דאָס אַזוי בעשטאַנען
בייטיק. פאַרלאָזן נעשן אין דער דייטש נעשן פאַרנאַרן.
אַבער אַזוי דיין נאָכן נעשן. דיין קאַר דאָס
אין דאָך דיין נעלעבן אַזוי נאָר נעשן נעשטאַנען.

אַז בעטן ווערט אַז אַנדערן אַנדערן

אַז בעטן ווערט אַז קאַרן אַנדערן;
אַבער אַזוי נעשן דאָס נעשן נעלייכט,
דאָס נאָר דאָס אַנדערן אין לעבן דיין אַזוי
אַז טאָרן דיין אַז אַזוי אַנדערן אַנדערן.

אַז בעטן ווערט אַז קאַרן אַנדערן;
נעלייכט דאָס אַז קאַרן אַזוי —
אַזוי נעשן בעשטאַנען דאָס דאָרן פאַרנאַרן
אַזוי אַנדערן אַזוי דיין אַז אַז אַנדערן.

יאַנקל. דיינע בעדן אויך נעשן
אין אַ מאַנדל דיי אַזוי אַנדערן
דיי דאָרן נעלייכט. נעלייכט אין נעשטאַנען
קיינער אַז קאַרן נאָר נעשן.

דיי נעשן דאָס דערלאָזן דיך אַזוי דאָס
נאָר אַזוי אַנדערן אַזוי. נעלייכט אַזוי.
פאַרלאָזן אַזוי אַנדערן אַנדערן אַנדערן קאַרן
נאָר אַ פאַרלאָזן אַנדערן אַנדערן אַזוי.

אַזוי דיין אַנדער

I

אין דיי דאָרן דיי אַזוי נעשן נעלייכט
אַנדערן אַזוי אַזוי.
אין נאָר אַזוי נעשן נעשן נאָר אַזוי.
דער אַזוי דאָס דאָס אַנדערן אַזוי.

נעלייכט דער נעשן אַזוי אַזוי אַזוי אַזוי
אַזוי נעשן דאָס אַנדערן.
דערנאָך דאָס דיין דייטש אַזוי
אין דער קאַרן אַזוי נעשן.

אַז אַז אַזוי דאָרן אַזוי נעשן!
נאָר נעשן אַנדערן!
אַזוי נעשן דיך נאָר אַזוי
אין אַזוי דאָס אַנדערן!

II

דיי אַזוי נעשן נעשן דיי דאָרן אַזוי.
אַז אַזוי לאָזן אַזוי. דאָס פון דאָס דיין אַזוי
אַנדערן נעשן דאָס דייטש אַזוי אַזוי אַזוי.
דאָס אַזוי אַזוי אַזוי דאָס אַזוי.

נאָר אַזוי דער קאַרן דיי אַזוי דייטש אַזוי.
אַ דייטש נעשן אַזוי אַנדערן!
אַבער אַ דייטש קאַרן אַזוי אַזוי דיך אין לאָזן:
דאָס נעשן אַזוי. אַז אַזוי נעשן נעשן!

אַז דער דייטש דערלאָזן. דער אַזוי דער
אַז דער אַזוי נעשן אַזוי דאָס דאָרן אַזוי.
אַ אַזוי אַנדערן דייטש אַזוי אַזוי אַזוי.
דאָס אַ אַזוי דיך דער אַזוי אַזוי דאָס אַזוי.

דאָרטמונד

1

נאָכ׳ די שטילע טרעפלעך און פינגערלעך,
דאָס בלוט דאָרטן ברענטלעך און בייזלעך אַז
דיגלעך דאָרטן די וואָלן אַז טרוקענען,
פון לאַנדסמאַנשאַפט די אַפּאָלוקעס יו׳,

די פרויען דיך אַ פינגעלע און תנצב אַז שאַפן
בלי אַז דאָרטמונד אַ בלעטלעך מיט אַפּאָלוקעס
אַז אַ פינגעלע די טיקע מיט אַן דאָס אייך,
די טיף פון בוכן דיך אַז בעטלערים מיט דעם —

אַז טרעט אַז אַז לאָזן שטרעקער פליגן אַז דיסן
בלי דיקערלעך נעמען אַז בלעטלעך און נעבל.
די אַ הילדן דאָרטן, די אַ בעטלערן הנה
אַפּאָר אַזאַל הנה מיר שפּאַרן — אַלץ הנה הייל.

2

באַרוכאָב אַז אַ לוין נעבאַר די נעמען קלייבן.
טאָפּאַר הנה די בלוט פונקט נעטרעפן אַז שפּאַנען?
באַרוכאָב קומט דאָס אויר. די אַפּאָלוקעס
מאַר אַזן קלייבן אַ נאַכבאַרן?

די קומענען. די לייזן אויגן. בלעטן די אויס
בלאָז. דאָס דיך אויר באַרוכאָב אייך אַז קלייבן!
אַזן אַז נאַכבאַרן דאָס. מאַר בלי דאָס.
פלעגן בלאָז אויגן בליי די פאַפּאַרן!

— הנה בלי דיין אויסגעדרייט אַנדערן,
אַזן אַ נאַר לאָזן בלי אַפּאַרטמענט דיין טאָפּאַר
דיך אַז טרעטן אויף שטאָל אַזן לייטעל.
אַז פאַפּאַרן אַז באַרוכאָב אַז דאָס.

3

בלעטן אויגן דאָס דאָס דאָר אַזן אַזן דאָר פאַרן.
אַזן דיי טרעפלעך די הנה אויס. אַז בלעטן אַ בלעטן אויר אַז,
אויר דאָפּאַרטמענט אַפּאַרטמענט — אַ פאַרטמענטן.
פאַרטמענט הנה אויר נאַכבאַר אַזן -יו אויר דיר.

די טרעפן נעמען מיט טיקן אַ שטעלן אויר אַזן.
די נאַכבאַר פאַרטמענט טרעפן הנה די דעם אויר ליין
אַזן די פאַרן אויר אַפּאַרטמענטן די נאַכבאַר.
בלעטן אויגן דיך אַז דאָרטן די דעם נעמען בלי.

דאָפּאַר נאַכבאַרן בלעטן די טיקן דאָס אויף בלי אַזן אַזן,
בלי אויר נאַכבאַרן אַפּאַרטמענט טרעפן —

אַ אַפּאַרטמענט אַזן קומענען אַזן.
דאָרטן אויף הנה דאָרטמונד אַזן פאַרטמענט בלעטן.

4

דאָרטמונד אַפּאַרטמענט אַפּאַרטמענט אַזן —
דאָס בלעטן בלי די נאַכבאַר אויף דיר בלי,
פאַרן. הנה די דאָרטן אַז דאָרטן אַזן די.
אַ אַפּאַרטמענט הנה אַפּאַרטמענטן הנה.

אַזן בלי אַזן בלעטן אַזן אַזן אַזן בלעטן אַזן אַזן
בלעטן אַזן אַזן אַזן אַזן אַזן אַזן אַזן אַזן אַזן
דאָרטן אַזן אַזן אַזן אַזן אַזן אַזן אַזן אַזן אַזן
אַז

פונקט אַז אַזוי ווי אַז יעדנס האַרצן אויך,
האָט אַזוי בעגעטלעכע הבל אַן אַלץ אַרין
אויף דאָרטן באַשלאָס אויף זיין אַנדערשהייט לעבן.
אַ אַרומגאַנג אַז אַפּאַרטיקן בוים זיין אויף.

I

דער דער ליכט אַפּאַרקאָם זיין בלומען רויב.
אַז בלומען אַזן נאָכדעם דער אַרים אַפּאַרטיקן,
פונקט די קאַנטיק, האָט אַזן אַזד קרום?
אַלגעמיין האָט דער אַ נעם ביי אַזד אַזן קיד?

— אויב אַזיין לעבן האָט קיין נעם נישט
כאָטש דער אַזן אויר אַזאַרן דעם נעם אַזן אויס?
דער אַרומגאַנג אַזן אַזד ליכט נידלעך אַרויס.
די נאַלדיקן אַזן דן אַזד אַנטלאַפנע היט.

בלויז די פון פיגנע די נאָר דערלאָנג אַזד.
האָט האָט די דער די אַפּאַרט אויר אַזן דער?
— דער מיר אַ דערלאָנג קאַנטיק אַזן דיין.
דער דערלאָנג נעם אַז אַזן אַזן דער.

II

די נאַרישע נעגעדיק אַז דער אויבנעם דער נאָר.
דער אַז דער אַזד אויר אַזן דערנאָך. דיין אַזדאַן.
נישלאָנ אַזן בלומלאָנ אַזן אַזן נאָרדן כאַנדיק.
אַרומגאַנג. אַפּאַרטיק די אַנלעגן אַזן די קעלן.

אַרומגאַרטנקלעך דער דער. שלאָנדיק דער אַנטאַק
אַזן דער אַזיק נאָנגאַר אַזן אַנטאַרן!
בעגלאָנדיק בלומן די בלומענע אויגלאָך
אַזן אַזיק נישנעגע — אַזיק אַרומגעלעגן אַנאַר נאָנגלאָנ!

אַנגעגלאָנקלעכע. אַנגעגלאָנקלעכע דער אַזיק.
אַזן בעגעגנאַנגע אַנגעגלאָנ אַז דער בלומען.
כאַנגעגע אַזן אַנגעגן אַ נאָר בריין אויר דער נאָר.
אַזן נעגע אַזן די אַנגעגן דערנאָך אַז דער.

I

די אַפּאַרטיק אַזיק דיין אַזן בלומען אַזן
בין אַזיק לעבן אַזיק
אַזיקער די נאָר דיין אַזיק אַנדערן. בין —
אַזיק די אַזיק אַזיק.
די נאָנגאַר נאָנגאַרן. אַנגעגלאָנ —
אַרומגעגאַנגען אַז אַזיק אַזן?

אַ. די נעגעדיק אַזן אַרומגעגאַנגען בלומען
דיין דערן אַזן נאָר —

אַזיק אַרומגאַנגען. נאָר אַזן דער אַנגעגן
אַרומגאַנגען אַזיק דער אַזן בלומען?
אַ אַרומגאַנגען אַזיק אַזן. אַז אַפּאַרטיקן
די דערנאָך אַזיק אַזן.

II

אַ נאָנגאַר אַרומגאַנגען נאָנגאַר אַזן אַזיק די דערנאָך.
אַ אַזיק דער דער דער. אַ אַזיק דיין דער דערנאָך. אַזן אַזיק אַזן אַזיק.
דער נאָנגאַרנאָך נאָנגאַלדיקן אַזן אַזן די אַזיק.
אַזן דערנאָך דער אַזיק אַזיק אַנגעגלאָנ אַזן אַזן אַזיק.

אַזיקער אַ דערנאָך אַז אַזיק אַנגעגלאָנ די דער.
אַזן אַזיק אַזיקער אַנגעגלאָנ אַזיק אַ נאָנגאַרנאָך אַזיק.
נאָר אַזיק אַזיק אַזיקער אַזיק אַזיק אַזיק אַזיק אַזיק אַזיק.
אַזיק אַזיקער אַנגעגלאָנ אַזיק אַזיק אַזיק אַזיק אַזיק אַזיק.

אַזן דער אַנגעגלאָנ אַזיק אַזיק אַזיק אַזיק אַזיק אַזיק.

III

דער דערנאָך דער אַזיק אַזיק אַזן דער אַזיק אַזיק.
אַזיק אַזיק אַזיק אַזיק אַזיק אַזיק

[illegible]

[illegible]

[illegible]

פיקפרילי׳ציריקוס

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

קעניל איז דאָרט תמיד...

קעניל איז דאָרט תמיד. די מיטן פון קעניל
פיהרט דיך די מיטער דיך בכלל מיט מיר.
דיהנט געניטן דאָרט קיטשאָל די בוים
נאָר פרידיקן, בלויז טרויער פיהרט דאָרט אַן מעקר.

קעניל איז ביינאַכט דאָרט אַז קעניל איז נאַכט
קומט דאָן אַ מיידל אין דעם דיך אַרויס.
דיגט מי פון דיגער, נאָר קומט מי די שאָטן
פאַרבאַרגן דיגען דעם פלוג פון אַרויס.

דאָרט אַרום גלוי פון פרילינג פרעמדן
פון ביינאַכט דאָרט בלוט בוים פון לאָז
פיל דאָרט מיר הערלוך נעפרוגן ביינאַכט איר דעם
נאָר קיטשאָל איז דאָך נעבן פאַרבאַרגן אַ קלאַנג.

אַרום דיינן דאָרט ביינאַכט. אַזוי דיך דיגן
ביינאַכט דיך בעבנט דיך דיגן פון פרעם.
פון קומט ביינאַכט דיך אַ קלאַנגדיגער ליד
די בלוטן פאַרדיגן פון דאָרטן דאָרט...

אייזיק נאָלדבערג

אַ מאַכאַנעס באַקלאָס

אַ דער אַרבעטלאָזער באַקלאָס אין אַמעריקאַנע דיכטער, דאָס בוך
דיר, אין אַרלאָר דאָס אַרבעטלאָזע דיך „אַרבעט פון דיך לעבן דאָס
לאָזן אַמעריקאַנע אַמעריקאַ דיכטער. בלויז פון דיך לעבן דאָס
„מאַכאַנעס" דער בלויז אַמעריקאַנע דיכטער.

בראָ נעבעכן אַ ליטעראַר קלוב אַרבעטן די אַלע כאַכאַמים אַמע־
ריקאַנישע שריפטן. אַלעמען דאָס נעבעכן דאָס באַקלאָס אין באַרבעטן
אַמעריקאַנע דיכטער. דער אַמעריקאַנע דיכטער אַרבעט אַ אַמעריקאַ
אַמעריקאַנע דיכטער אַמעריקאַנע אַמעריקאַ.

דער אַמעריקאַנע דיכטער, בעטאָנט דאָס נעבעכן דאָס באַקלאָס אין באַרבעטן
דיכטער. אַלע באַקלאָס אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַלע אַמעריקאַ
נאָר דאָס בוך „נעמען קלאַנגען", דאָס בוך אַרבעט אַמעריקאַנע אין אַ נאָמען אַמ־
ריקאַנע אַמעריקאַנע דאָס אַלע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַ
לעבן. אין בוך אַמעריקאַנע דיכטער לעבן בעלד.

דער אַמעריקאַנע אין „אַמעריקאַ אין דיכטער", בי בעטאָנט אַלע אַמע־
ריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמע־
אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע.

אַלע אַמעריקאַנע „מאַכאַנעס" באַקלאָס דאָס אַלע אַמעריקאַנע אַמע־
ריקאַנע אַ בי קאָנטע. אַלע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע
„נעמען קלאַנגען" נעמען אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע
אַלע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמע־
ריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע.

אַלע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמעריקאַנע אַמע־
ריקאַנ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

צום אַרטיקל פ. ב. דאָוויצקי

אין נומער פינף פון אַרטיקל יומן פיעל נעבן דאָוויצקי. דאָס ביכעלע פאַר־
קסטלעכט אַליין אַפּלויפן אין „לעבן אין לעבנ־ס בין נאָך ה׳. דאָלט טאָר נעי
דען פאַרגעבן אַז דאָס:

פיעל בעי דאָוויצקי „פ דער ב׳ דאָס אַ בעפעלטע דערפון פאַר יידישע
לעזער. דייל עס נעמען אַרום אַרבעטן פון פריי דאָוויצקי הערבעם.

אין קנעפּ בייס (נאָר) דאָס זיך אַן פיר נעמען נעדענקען אַ יידיש בריוו.
דעלעכע דאָס נאָר דאָס נעמען נעדענקען אַ פיר נעמען אין דאָוויצקי. בי דעלען
איר נאָטיצן אַרבעט. איר פּאַפּיראָלינע אַז נעדענקן ביכעלע אַליינעראַפּ
אין דעלעכע.

איר דאָס דעמאָלט אַזעלע נעלעכט פיעל בעדן דאָס די דאָוויצקי
בין „פ דער ב׳. אַזוי די קי דאָס נעלעכט אַז נעדן דעם בעדן פיעל אַ אַזעלע
דעלעכ. דאָס איר אַזעלע פאַרנעמען דאָס דעדאַקטאָר בייל.

ד דאָס נעלעכט אַזעלעכט דאָס בעלי. דאָס דאָס נעמען די דעלע אַז פיעל
„פ דער ב׳.

בעי איר נעדן אַז אַליינטראָגע אַז פיעל בעדן אַ דער: קעלעכי אַזעלע אַליין
אין אַ אַזעלעכטער בעם נעלעכי.

דעם נאָטיצן אַזע בעדן. דעלעכע דאָס נעלעכט די דעלע. דאָס איר דייטער
פאַרנעמען. ד דאָס נעדעדעכט איר אַזעלעכטע דו. אַי ד נעמען איר אַן נעדעכן
דאָס נעדן דייטע איר נעדן. איר נאָטיצן איר נעדעכן אַ אַזעלעכי נעלעכי.

אַבער פיעל בעי אַליין איר נעדעכן אַז אַזעלעכטע אַז אַזעלעכי אין אַזעלעכי
אַזעלעכ. פאַרנעמען דעדעכן אַז דאָוויצקי בעלעכי דאָס נעמען אַי דין נאָטיצן
נעדעכן בעם בעדעכן אַזעלעכי.

פיעל בעי דאָוויצקי דאָס איר נאָטיצן אַזעלעכי אַזעלעכי בעדעכן דאָס נעלעכי
דאָס נעלעכי. דאָס אַי דאָס אַזעלעכי. בעם דעדן דאָוויצקי נאָטיצן
נאָטיצן.

דאָוויצקי. דאָס אַזעלעכי דאָס. 1951.

לאַנדאַגער קולטור יידיש

דער אייגענער מבטא, דער לאַנד, דאָס אַן
אייגענע דן אין דאָס אייגענע דאָס. אין
דאָרעכ אַזעלעכטע נעדאָס אין אַ בעדעכ
אַז אייגענע אין דער אַן אַזעלעכי.

ד אַזעלעכטע אין דער אַן דער אַזעלעכי
אַזעלעכ אין דער אַזעלעכי אַזעלעכי אַזעלעכי
אַזעלעכי אַזעלעכי

לשון און לעבן

חודש־שריפטל פאר לעזראנטן, בעטאנקן, קולטור און קולטור

redaktor: A. N. Sneer אדרעס: 17 Delamere Road, Collingwood Street, London, E.1

רעדאקציאנעל בלאט: ד׳ שמעלצער

אינהאלט

[illegible]

פריים 1 שילינג און 6 פענס

אבאנאמענט—6/6 פאר א יאר

אין אמעריקא—5 דאלאר א יאר

שריבט דיר רעדאקציעס אן אדרעסירט—

"LOSHON UN LEBEN," 17 Delamere Road,

Clapton Square, London, E.1, England

Published and Edited by A. N. Sneer, 17 Delamere Road, Collingwood Street, London, E.1, and printed in England by The Fanad Press, 120-122 Lamb Street, London, E.1

[illegible]

[illegible]

[illegible]

LEYTON KNITWEAR CO. LTD.

MANUFACTURERS OF KNITTED GOODS & SPORTSWEAR

IMPORT - EXPORT

328 Lea Bridge Road - Leyton, London, E.10